TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ HÒA THÀNH** **TỈNH TÂY NINH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 01/2022/QĐST-VDS	*Thị xã Hòa Thành, ngày 14 tháng 4 năm 2022*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ HÒA THÀNH, TỈNH TÂY NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Dương Thị Bích Hằng

Thư ký phiên họp: Ông Lưu Sử Ngọc Quân - Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hòa Thành tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Bích Du - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 4 năm 2022 tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 14/2021/TLST-VDS, ngày 22 tháng 12 năm 2021 về việc "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số: 11/2022/QĐST-VDS, ngày 30 tháng 3 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Ông Lê Văn N, sinh năm: 1963; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

Anh Nguyễn Độc T, sinh năm: 1978; địa chỉ: Số 43, đường Võ Thị Sáu, tổ 9, khu phố 6, phường 4, thành phố Tây Ninh, tỉnh Tây Ninh, là người đại diện theo ủy quyền của người yêu cầu giải quyết việc dân sự (Hợp đồng ủy quyền ngày 29-12-2021), vắng mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

+ Cụ Nguyễn Hữu P, sinh năm: 1941; địa chỉ: Khu phố 4, thị trấn Dương Minh Châu, Huyện Dương Minh Châu, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Chị Lê Thị Cẩm N, sinh năm: 1983; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Chị Lê Thị Hồng T, sinh năm: 1985; địa chỉ: Ấp Nam Bến Sỏi, xã Thành Long, huyện Châu Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Anh Lê Thành C, sinh năm: 1987; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp

Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Anh Lê Công N, sinh năm: 1989; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Anh Lê Công T, sinh năm: 1992; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

+ Anh Lê Công C, sinh năm: 1994; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh, vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Ông Lê Văn N và vợ bà Nguyễn Thị Đ (chết năm 2001) có 07 người con gồm: Lê Thị Hồng C, Lê Thị Cẩm N, Lê Thị Hồng T, Lê Thành C, Lê Công N, Lê Công T và Lê Công C. Chị C sinh thường, đủ tháng, chậm phát triển tâm thần vận động thể chất từ nhỏ đến lớn. Chị C 03 tuổi mới biết đi, 03 tuổi mới biết nói, 6 tuổi học lớp 1, học 03 năm lớp 1 không học được nữa nên nghỉ học ở nhà không làm được gì chỉ phụ giúp được vài việc đơn giản trong nhà: Rửa chén, quét nhà. Năm 2002, chị C bị co giật 01 ngày khoảng 3-4 lần, sau đó khoảng 2 đến 3 tháng bị 01 lần, mỗi cơn xuất hiện khoảng 1 phút không điều trị. Năm 2018, chị C bị tai nạn giao thông điều trị tại Bệnh viện Chợ Rẫy 01 tháng chuẩn đoán: Chấn thương sọ não, đa chấn thương. Sau khi xuất viện về suy giảm trí nhớ, có lúc quên cả người thân, thường bị mất ngủ, hay cáu gắt, chửi bới, la hét, đập phá đồ đạc vô cớ. Sau tai nạn thường xuyên lên cơn co giật từ 3-4 cơn/01 ngày dù có đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh. Hiện tại chị C không tự đi lại được, phải có người hỗ trợ, đi lại rất khó khăn, tiêu tiểu không tự chủ. Ăn uống, vệ sinh cá nhân phụ thuộc hoàn toàn sự chăm sóc của người thân. Chị C vẫn thường xuyên lên cơn co giật toàn thân, mỗi cơn kéo dài khoảng 1 phút, từ 1-3 cơn/01 ngày dù vẫn đang uống thuốc điều trị tại Bệnh viện tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh.

- Ông Lê Văn N yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Hồng C là người mất năng lực hành vi dân sự. Chị Lê Thị Cẩm N là người giám hộ cho chị Lê Thị Hồng C.

- Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cụ Nguyễn Hữu P, chị Lê Thị Cẩm N, chị Lê Thị Hồng T, anh Lê Thành C, anh Lê Công N, anh Lê Công T, anh Lê Công C đồng ý theo yêu cầu của ông Lê Văn N tuyên bố chị Lê Thị Hồng C là người mất năng lực hành vi dân sự. Chị Lê Thị Cẩm N là người giám hộ cho chị Lê Thị Hồng C.

Tại phiên họp, đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Hòa Thành nhận định:

- Về tố tụng: Thẩm phán, Thư ký chấp hành đúng các quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Các đương sự có đơn xin vắng mặt. Tòa án giải quyết vắng mặt theo quy định của pháp luật.

- Về nội dung: Căn cứ Điều 22 của Bộ luật Dân sự; Điều 376, Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm,

thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Lê Văn N. Ông Lê Văn N phải chịu chi phí giám định, lệ phí theo quy định.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Hòa Thành nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết của Tòa án: Ông Lê Văn N yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Hồng C mất năng lực hành vi dân sự. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 của Bộ luật Tố tụng dân sự. Ông N cư trú tại số nhà 02 (cũ E1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh có thẩm quyền giải quyết theo quy định tại khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Về thủ tục tố tụng: Các đương sự có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự. Căn cứ Điều 367 của Bộ luật Tố tụng dân sự, Tòa án nhân dân thị xã Hòa Thành vẫn tiến hành phiên họp.

[3] Nội dung vụ việc: Chị C sinh thường, đủ tháng, chậm phát triển tâm thần vận động thể chất từ nhỏ đến lớn. Chị C 03 tuổi mới biết đi, 03 tuổi mới biết nói, 6 tuổi học lớp 1, học 03 năm lớp 1 không học được nữa nên nghỉ học ở nhà không làm được gì chỉ phụ giúp được vài việc đơn giản trong nhà: Rửa chén, quét nhà. Năm 2002, chị C bị co giật 01 ngày khoảng 3-4 lần, sau đó khoảng 2 đến 3 tháng bị 01 lần, mỗi cơn xuất hiện khoảng 1 phút không điều trị. Năm 2018, chị C bị tai nạn giao thông điều trị tại Bệnh viện Chợ Rẫy 01 tháng chuẩn đoán: Chấn thương sọ não, đa chấn thương. Sau khi xuất viện về suy giảm trí nhớ, có lúc quên cả người thân, thường bị mất ngủ, hay cáu gắt, chửi bới, la hét, đập phá đồ đạc vô cớ. Sau tai nạn thường xuyên lên cơn co giật từ 3-4 cơn/01 ngày dù có đi khám và điều trị tại Bệnh viện tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh. Hiện tại chị C không tự đi lại được, phải có người hỗ trợ, đi lại rất khó khăn, tiêu tiểu không tự chủ. Ăn uống, vệ sinh cá nhân phụ thuộc hoàn toàn sự chăm sóc của người thân. Chị C vẫn thường xuyên lên cơn co giật toàn thân, mỗi cơn kéo dài khoảng 1 phút, từ 1-3 cơn/01 ngày dù vẫn đang uống thuốc điều trị tại Bệnh viện tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh.

[4] Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 87/KL-VPYTW ngày 28/02/2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận chị Lê Thị Hồng C:

- Về y học: Hiện nay chị C bị mất trí trong các trạng thái biệt định khác được phân loại ở chỗ khác/động kinh/chậm phát triển tâm thần nặng (F02.8/G40/F72-ICD.10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay chị C mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

[5] Theo quy định tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật Dân sự: "*Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần*". Do đó, việc ông Lê Văn N yêu cầu tuyên bố chị Lê Thị Hồng C mất năng lực hành vi dân sự; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan cũng thống nhất yêu cầu của ông N, đề nghị của đại diện Viện kiểm sát tham gia phiên họp là có căn cứ nên Tòa án chấp nhận.

[6] Đối với yêu cầu cử người giám hộ: Ông N là cha ruột của chị C nhưng đã lớn tuổi, không trực tiếp chăm sóc được cho chị C. Chị C không có chồng nhưng có 04 người con từ 6, 8, 15, 17 tuổi. Chị C bị bệnh nên để 03 người con 8, 15, 17 tuổi thất lạc gia đình không biết các cháu hiện ở đâu. Chị N là em ruột của chị C đã và đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng chị C và con ruột của chị C là cháu Lê Bình A, sinh ngày 03-7-2015. Ông N, chị N và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đều thống nhất cử chị Lê Thị Cẩm N là người giám hộ cho chị Lê Thị Hồng C. Căn cứ vào Điều 53 và khoản 4 Điều 54 của Bộ luật Dân sự, chỉ định chị Lê Thị Cẩm N là người giám hộ của chị Lê Thị Hồng C.

[7] Về chi phí giám định, lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự:

- Về chi phí giám định: Ông Lê Văn N phải chịu chi phí giám định 4.333.750 (bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi) đồng.

- Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn N phải chịu 300.000 (ba trăm ngàn) đồng lệ phí theo Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39; Điều 371, Điều 376; Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22; Điều 53 và Điều 54 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của ông Lê Văn N.

Tuyên bố chị Lê Thị Hồng C, sinh năm 1982; địa chỉ: Số nhà 02 (cũ E 1/2A), ấp Trường Xuân, xã Trường Hòa, thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh là người mất năng lực hành vi dân sự. Chị Lê Thị Cẩm N là người giám hộ của chị Lê Thị Hồng C.

2. Chi phí giám định, lệ phí giải quyết việc dân sự:

- Chi phí giám định: Ông Lê Văn N phải chịu số tiền 4.333.750 (bốn triệu ba trăm ba mươi ba nghìn bảy trăm năm mươi) đồng nhưng được khấu trừ theo Hóa đơn bán hàng ngày 11/02/2022 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa. Ông Lê Văn N đã nộp xong chi phí giám định.

- Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Lê Văn N phải chịu 300.000 (ba trăm ngàn) đồng lệ phí nhưng được khấu trừ tiền tạm ứng lệ phí ông N đã nộp 300.000 (ba trăm nghìn) đồng tiền tạm ứng lệ phí theo biên lai thu số 0020497 ngày 22-12-2021 của Chi cục thi hành án dân sự thị xã Hòa Thành, tỉnh Tây Ninh. Ông Lê Văn N đã nộp xong lệ phí.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Ông Lê Văn N, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định giải quyết việc dân sự được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định giải quyết việc dân sự.

Nơi nhận:
- TAND. tỉnh Tây Ninh;
- VKSND. tỉnh Tây Ninh;
- VKSND. thị xã Hòa Thành;
- CCTHADS. thị xã Hòa Thành;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án;
- Lưu tập án.

THẨM PHÁN
(Đã ký)

Dương Thị Bích Hằng